

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/111/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812010168
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5812010168.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Urbanovej a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. januára 2014 v Žiline, o odvolaní obžalovaného Q. R. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/58/2012 zo dňa 13.6.2013, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/58/2012 zo dňa 13.6.2013.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného Q. R., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. R. č. XXX,

u z n á v a z a v i n n é h o , ž e :

dňa 28.6.2010 v presne nezistenom čase v ranných hodinách vo verande rodinného domu č. XXX v Y. R. fyzicky napadol Z. V., nar. X.X.XXXX, a to takým spôsobom, že ho zozadu strhol za košeľu a zvalil na zem, kde ho kopal do bokov, ramien a rukou zovretou v päšť ho udrel do tváre, ktorým konaním spôsobil Z. V. pomliaždenie a podkožný výron pod pravou očnicou, pomliaždenie a odreniny kože na chrbte nosa, pomliaždenie a podkožný výron dolnej pery úst, ktoré si vyžiadali dobu liečenia v trvaní 6 dní,

t e d a

neoprávnenne vnikol do obydlia iného a taký čin spáchal voči chránenej osobe - osobe vyššieho veku,

č í m s p á c h a l

zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák.,

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmieniene o d k l a d á s určením probačného dohľadu nad jeho správaním počas skúšobnej doby ustanovenej podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. na 1 (jeden) rok.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. obžalovanému u k l a d á povinnosť nepriblížiť sa k poškodenému Z. V., nar. X.X.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jeho obydlia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkazuje poškodeného Z. V. s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo uznal obžalovaného Q. R. vinným zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 písm. e) Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku. Za toto konanie mu uložil podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s tým, že uvedený trest mu podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložil a podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 24 mesiacov. Tým istým rozsudkom mu uložil povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. nepriblížiť sa k poškodenému na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydla poškodeného. Poškodeného Z. V. podľa § 288 ods. 1 Tr. por. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný, a to proti všetkým výrokom rozsudku. Odvolanie prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil. Tvrdil, že je nevinný a dôkazmi, ktoré vykonal okresný súd nebolo jednoznačne preukázané, že by sa dopustil skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. Nepoprel, že s poškodeným mal dňa 28.6.2010 konflikt, avšak skutok sa nestal tak, ako ho opísal poškodený. Tento vo svojich výpovediach zavádzal, uvádzal polopravdy s úmyslom mu poškodiť. Rodinný dom č. XXX v obci Y. R. je stará drevenica. Ide o rodičovský dom jeho matky, poškodeného a ďalších štyroch súrodencov. Slúži ako chalupa alebo chata. Poškodený na úkor ostatných podielových spoluvlastníkov nehnuteľnosť svojvoľne zaberá, pričom nerešpektuje práva ostatných. Oprávnenými užívateľmi sú všetci súrodenci poškodeného. Podľa odvolateľa nielen poškodený, ale i on na základe súhlasu oprávneného užívateľa - jeho matky mali, a majú právo vstúpiť, resp. sa zdržiavať v predmetnej nehnuteľnosti. V dôsledku uvedeného nemôže byť jeho konanie pre nedostatok objektívnej stránky posúdené ako trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. Namietal tiež znenie právnej vety v písomne vyhotovenom rozsudku, kde sa uvádza, že skutku sa mal dopustiť tak, že neoprávnene vnikol do obydla iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - na chránenej osobe, čo nezodpovedá zákonnému pomenovaniu zločinu a jeho právnej kvalifikácii podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. Ďalej uviedol, že konajúci súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a tiež nesprávne posúdil skutkový stav, pričom jeho konanie nenaplnilo skutkovú podstatu trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu. Navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil, a aby vec prvostupňovému súdu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Príslušný prokurátor sa k dôvodom odvolania obžalovaného nevyjadril. Na verejné zasadnutie sa obžalovaný neustanovil. Svoju neúčast písomne ospravedlnil a výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti. Krajský súd o odvolaní obžalovaného konal na verejnom zasadnutí v jeho neprítomnosti. Obhajca obžalovaného trval na dôvodoch podaného odvolania i na návrhu v ňom uvedenom. Prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť. Poškodený, zastúpený splnomocnenkyňou žiadal, aby mu bola uhradená škoda v celkovej výške 442,73 Eur.

Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania, po zistení, že v predmetnej veci niet zákonného dôvodu na postup podľa § 316 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Pri preskúmaní prihliadal aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale sú takej povahy, že by mohli byť dôvodom na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Následne zistil, že odvolanie obžalovaného podané obžalovaným bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom a je dôvodné.

Z obsahu predloženého spisu je zistiteľné, že krajský súd už raz vo veci rozhodol. Uznesením, sp.zn. 2To/29/2013 zo dňa 17.4.2013, rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec súdu prvého stupňa vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného konštatoval, že právna veta uvedená v napadnutom rozsudku, sp.zn. 4T/58/2012 zo dňa 13.12.2012 je zmätočná, nepreskúmateľná a nezrozumiteľná. Súd prvého stupňa po vrátení veci pri novom rozhodovaní nepostupoval v súlade s dôvodmi rozhodnutia odvolacieho súdu a vytýkané pochybenia neodstránil celkom.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne rozsudkom vo veci sám, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

V prvom rade je potrebné uviesť, že okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Tr. por., najmä zásadu zákonného procesu podľa § 2 ods. 7 Tr. por., zásadu práva na obhajobu podľa § 2 ods. 9 Tr. por., zásadu voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. a tiež zásadu rovnosti strán (kontradiktórnosti) podľa § 2 ods. 14 Tr. por. Na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rozsahu ako mal a mohol. Po vyhodnotení a posúdení dôkazného stavu ustálil vo výroku o vine svojho rozsudku priebeh skutkového deja v podstate správne. Vykonané dôkazy v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych ako i nepriamych dôkazov, z ktorých možno vyvodiť bezpečný záver o vine obžalovaného. Krajský súd sa stotožnil s vyhodnotením dôkaznej situácie tak, ako ju vyhodnotil prvostupňový súd s výhradou úpravy času, kedy sa skutok stal. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní uviedol, že v rozhodný deň, t.j. 28.6.2010 vstal o 7.50 hod. (č.l. 178). Poškodený na tom istom hlavnom pojednávaní uviedol, že mohol byť napadnutý medzi 06.00 a 07.00 hod. (č.l. 180). Výpis z knihy fonogramov - hlásenia polície udáva, že poškodený oznámil udalosť o 8.30 hod. (č.l. 193), a v knihe ošetrení je záznam, že poškodený uviedol, že bol napadnutý o 7.30 hod. Prvostupňový súd uvedenú nejednoznačnosť v čase spáchania skutku nevyhodnotil vôbec a napriek tomu, že oproti obžalobe upravil skutok i právnu kvalifikáciu konania obžalovaného v jeho prospech, pochybil, keď v opise skutku neupravil čas spáchania skutku tak, aby zodpovedal dôkazom vykonaným pred súdom. Uvedené pochybenie napravil krajský súd v odvolacom konaní sám tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Krajský súd reagujúc na odvolacie námietky obžalovaného po splnení preskúmavej povinnosti konštatuje, že výhrady odvolateľa týkajúce sa skutkových zistení a právnych záverov okresného súdu sú nedôvodné. Odvolateľovi treba pripomenúť, že objektom trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zák. je domová sloboda zaručená Ústavou SR. V zmysle § 122 ods. 5 Tr. zák. trestný čin je spáchaný v obydli, ak je spáchaný v dome alebo byte iného alebo v iných priestoroch slúžiacich na bývanie. V zmysle uvedeného zákon chráni domovú slobodu tak vlastníka, ako aj užívateľa domu alebo bytu, a to proti komukoľvek. Vniknutím je treba rozumieť nežiaduce, bez súhlasu alebo proti vôli oprávneného užívateľa, uskutočnené vojsdenie do domu alebo do bytu, ktorým sa v podstate zasahuje do domovej slobody.

V súdenom prípade poškodený Z. V. v rozhodnom čase oprávnenne užíval rodinný dom č. XXX v Y. R., ktorého je spoluvlastníkom. Obžalovaný Q. R. vošiel do verandy rodinného domu bez súhlasu a proti vôli v tom čase oprávneného užívateľa poškodeného Z. V.. Uvedené obžalovaný i vo svojej výpovedi dozal, čo odôvodňoval tým, že bol nahneván a poškodenému najprv slovne vytýkal jeho správanie. V tejto súvislosti treba uviesť, že vzťahy medzi obžalovaným i poškodeným sú narušené pretrvávajúcimi spormi o majetok. Rodiny sú v nepriateľskom vzťahu. Uvedené iba znásobuje a potvrdzuje, že obžalovaný vnikol do rodinného domu proti vôli poškodeného, a navyše preukázateľne ho i fyzicky napadol tak, že poškodený sa musel podrobiť lekárskej ošetrovaniu. Táto skutočnosť bola preukázaná nielen odborným vyjadrením, ale i výpoveďou svedka MUDr. W. D..

S poukazom na uvedené považoval krajský súd odvolacie výhrady obžalovaného, keď tvrdil, že ide o rodičovský dom, ktorý patrí nielen poškodenému, ale i jeho matke a ďalším štyrom súrodencom, a že nielen poškodený, ale i on na základe súhlasu oprávneného užívateľa, t.j. jeho matky mal právo vstúpiť, resp. sa zdržiavať v predmetnej nehnuteľnosti, za nedôvodné. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcom, v rozhodnom čase užívateľom predmetného rodinného domu bol poškodený a obžalovaný neoprávnenne vnikol do tohto rodinného domu a taký čin spáchal voči chránenej osobe, osobe vyššieho veku. Nesporne jeho konanie napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák.

Naproti tomu argument odvolateľa, že znenie právnej vety vo výrokovej časti písomne vyhotoveného rozsudku nezodpovedá zákonnému pomenovaniu zločinu a jeho právnej kvalifikácii podľa § 194 ods. 1,3 písm. a) Tr. zák. je dôvodný a opodstatnený. Prvostupňový súd v právnej verte napadnutého rozsudku nesprávne uviedol kvalifikačný znak - závažnejší spôsob konania patriaci k odseku 2 základnej skutkovej podstaty § 194 Tr. zák.. Právnej kvalifikácii konania obžalovaného podľa § 194 ods. 1,3 písm. a) Tr. zák. správne zodpovedá osobitný kvalifikačný pojem uvedený v § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. t.j. chránená osoba - osoba vyššieho veku, ktorou sa rozumie v zmysle § 127 ods. 3 Tr. zák. osoba staršia ako 60 rokov. Krajský súd toto pochybenie súdu prvého stupňa napravil tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Pri zločine porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. určil zákonodarca trestnú sadzbu v rozpätí od 3 rokov do 8 rokov. Obžalovaný doposiaľ súdne trestaný nebol. Nemá záznam ani v registri priestupkov. V mieste bydliska je hodnotený v podstate kladne. Je zrejmé, že doposiaľ žil bezúhonným spôsobom života. Uvedené správne súd prvého stupňa vyhodnotil ako poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák. Ani krajský súd u obžalovaného nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Potom pri prevahe poľahčujúcich okolností bolo potrebné použiť ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák., a znížiť hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, teda obžalovanému bolo možné uložiť trest v rozpätí od 3 rokov do 6 rokov a 4 mesiacov.

Pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, ako i ostatné skutočnosti, vychádzal krajský súd zo základných zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. Následne obžalovanému uložil trest na spodnej hranici zákonom upravenej trestnej sadzby vo výmere 3 rokov a súčasne podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon tohto trestu podmienienečne odložil s určením probačného dohľadu nad jeho správaním počas skúšobnej doby, ktorú ustanovil podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. na 1 rok. Zároveň mu v zmysle § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. uložil i povinnosť nepriblížiť sa k poškodenému na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jeho obydľia. Podľa názoru krajského súdu takto uloženým trestom bude naplnený jeho účel.

Tu krajský súd však považuje za potrebné upozorniť obžalovaného na ustanovenie § 52 ods. 1 Tr. zák., ktoré okrem iného upravuje postup súdu v prípade, že odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život, nedodržiaval podmienky probačného dohľadu a nesplnil uložené obmedzenia a povinnosti. Obžalovaného krajský súd poučuje, že ak by nevedol riadny život, nedodržiaval podmienky probačného dohľadu, prípadne ak by nesplnil uloženú povinnosť, hrozí, že si podmienienečne odložený trest vo výmere 3 rokov bude musieť vykonať.

Nad rámec prieskumnej povinnosti krajský súd poučuje poškodeného Z. V. v súvislosti s jeho prejavom na verejnom zasadnutí, keď požadoval, aby bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť mu škodu vo výške 442,73 Eur, že odvolanie vo veci podal iba obžalovaný Q. R.. I keď podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku, teda i proti výroku o náhrade škody, výrok, ktorým by bola obžalovanému uložená povinnosť škodu nahradiť, by bol výrokom v jeho neprospech a zhoršil by jeho postavenie ako odvolateľa. Takýmto postupom by bola porušená zásada zmeny k horšiemu, čo je neprípustné. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.